

Ευκλείδης (~330 – ~270 π.Χ.)

Δεν γνωρίζουμε πολλά για την ζωή του **Ευκλείδη**, το όνομα του οποίου είναι συνδεδεμένο με την ομώνυμη Γεωμετρία. Βέβαιο είναι ότι δίδαξε στο Μουσείο της Αλεξάνδρειας την εποχή του Πτολεμαίου Α΄ (323 – 283 π.Χ.). Πηγές αναφέρουν ότι υπήρξε εξαιρετικός δάσκαλος και πως διαπνεόταν από παιδαγωγικές αρχές. Αυτό αποδεικνύεται και από το σημαντικό συγγραφικό του έργο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως διδακτικό και εκπαιδευτικό, αλλά και επιστημονικό. Εκτός από τα *Στοιχεία*¹, ο Ευκλείδης έγραψε και τα παρακάτω έργα, μερικά από τα οποία δυστυχώς δεν σώζονται.

1. *Δεδομένα*
2. *Περί διαιρέσεων*
3. *Πορίσματα*
4. *Ψευδάρια*
5. *Τόποι προς επιφανεία*
6. *Κωνικά*
7. *Κατατομή Κανόνος*²
8. *Φαινόμενα*
9. *Επί του μοχλού*
10. *Οπτικά*
11. *Κατοπτρικά*.

Παρατηρούμε ότι ο Ευκλείδης με το πλούσιο συγγραφικό του έργο θέλησε να καλύψει εκπαιδευτικά και τα τέσσερα βασικά μαθήματα διαπαιδαγώγησης των νέων τα οποία είχαν καθιερωθεί από τους Πυθαγόρειους και υποστηριχτεί από τον Πλάτωνα, δηλαδή την Αριθμητική, τη Γεωμετρία, τη Μουσική και την Αστρονομία (quadrivium).

Πηγές: 1. *Ιστορία των Μαθηματικών*, Gino Loria , 2. *Ευκλείδου Γεωμετρία (Στοιχεία)*, Ευάγγελου Σταμάτη και 3. www.grifos.gr.

---

¹ Θεωρώ πως θα πρέπει αυτό το έργο να υπάρχει στην βιβλιοθήκη κάθε μαθηματικού. Από ό,τι γνωρίζω υπάρχουν δύο μεταφράσεις των *Στοιχείων* του Ευκλείδη. Η πρώτη του Ευάγγελου Σταμάτη (1952) και η δεύτερη του Κέντρου Έρευνας Επιστήμης και Εκπαίδευσης (2001), μία συλλογική προσπάθεια ομάδας μαθηματικών με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Θ. Εξαρχάκο.

² Η πραγματεία αυτή περιέχει στοιχεία θεωρίας της Μουσικής του Πυθαγόρα. Από μερικούς υποστηρίζεται ότι δεν είναι γνήσιο έργο του Ευκλείδη. Άλλοι όμως υποστηρίζουν ότι αποτελεί περίληψη ενός γενικότερου έργου του Ευκλείδη με τίτλο «Στοιχεία Μουσικής», το οποίο δεν σώζεται.